

Sygn. akt. III RC 589/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2014r

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Barczyk

Protokolant: Małgorzata Bułat-Draheim

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2014r. w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. O.

przeciwko małoletniej S. O. reprezentowanej przez B. D.

o obniżenie alimentów

powództwo oddała.

III RC 589/13 - 1 -

UZASADNIENIE

Powód A. O. wniósł o obniżenie renty alimentacyjnej zasądzonej od niego na rzecz małoletniej S. O. w kwocie po 450 zł. miesięcznie do kwoty po 200 zł. miesięcznie. Uzasadniając swoje żądanie podniósł, że w ciągu ostatniego roku jego sytuacja materialna uległa znacznemu pogorszeniu, bowiem z uwagi na kryzys i swój stan zdrowia był zmuszony do zamknięcia w dniu 1 lipca 2013 r. działalności gospodarczej prowadzonej w zakresie usług gastronomicznych. Podał, że od dnia 9 lipca 2013 r. z powodu schorzeń neurologicznych przebywa na zwolnieniu lekarskim i od tego czasu pobiera zasiłek chorobowy, a prócz małoletniej pozwanej ma na utrzymaniu jeszcze jedno dziecko, małoletniego syna R. G., na którego jest obowiązany łożyć alimenty w kwocie po 380 zł. miesięcznie. Nadto podał, że spłaca kredyt hipoteczny zaciągnięty na cel zakupu nieruchomości, w której prowadził działalność gospodarczą oraz zaciągnął kredyt na karcie kredytowej celem spłacenia zadłużeń alimentacyjnych i zaległość z tego tytułu wynosi 3.601,31 zł.

Ustawowa przedstawicielka małoletniej B. D. wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, że małoletnia S. O.

liczy obecnie 15 lat i jej potrzeby znacznie wzrosły od chwili ustalenia alimentów w uprzedniej wysokości we wrześniu 2010 r. Podała, iż małoletnia uczy się bardzo dobrze i od września 2014 r. zamierza podjąć naukę w LO

w K., co spowoduje dalszy wzrost kosztów jej utrzymania, głównie

o koszty dojazdu do szkoły w kwocie po około 250 zł. miesięcznie. Podniosła też, że nie ma żadnych informacji o stanie zdrowia powoda, które świadczyłyby o tym, że jego możliwości zarobkowe są ograniczone. Powód regularnie spłaca kredyty, a zatem ma jakieś nieudokumentowane dochody,

a nadto zamieszkuje w dużym mieście, gdzie możliwości zarobkowe są znacznie większe niż w mniejszych ośrodkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia

22 września 2010 r. wydanym w sprawie III RC 208/10 zasądono od powoda rentę alimentacyjną na rzecz małoletniej S. O. w kwocie po

430 zł. miesięcznie. W tym czasie ustawowa przedstawicielka małoletniej B. D. mająca wykształcenie zawodowe i będąca z zawodu cukiernikiem pracowała jako pokojowa w (...) "

w P. za wynagrodzeniem w kwocie po 984,15 zł. miesięcznie netto. Była zatrudniona na czas określony od 9 lutego 2009 r. do 28 lutego 2011 r. Innych źródeł dochodu nie posiadała. Nie była zamężna, ani nie żyła z nikim w konkubinacie. Prócz małoletniej S. nie miała innych osób na utrzymaniu.

- 2 -

Zamieszkiwała wraz z córką w domu jednorodzinnym swoich rodziców. Dom opalany był piecami węglowymi. Na zimę B. D. kupowała 4 tony węgla w cenie po 800 zł. za tonę. Używała gazu z butli w cenie 50 zł. za butlę i miesięcznie zużywała jedną butlę. Za energię elektryczną płaciła po około 150 zł. co dwa miesiące. Posiadała 10 – letni samochód osobowy marki V. (...). Małoletnia S. O. ur. (...) liczyła 11 lat i uczęszczała do V – tej klasy szkoły podstawowej oddalonej od miejsca jej zamieszkania o 4 km. Z uwagi na brak połączeń autobusowych była odwożona przez matkę do szkoły samochodem. Cierpiała na alergię pokarmową w postaci uczulenia na białko mleka krowiego. Z tego powodu koniecznym było zakupowanie dla niej mleka koziego, którego ½ l kosztowało 8 zł. Małoletnia miała 158 cm wzrostu i nosiła obuwie w rozmiarze nr 39. Dwa razy w tygodniu uczęszczała na pływalnię za odpłatnością 140 zł. miesięcznie. Wyposażenie dla niej do szkoły (podręczniki, przybory szkolne, odpowiedni strój) kosztowało około 500 zł. Powód A. O. mający wykształcenie zawodowe, będący z zawodu monterem konstrukcji stalowych oraz kucharzem małej gastronomii, prowadził bar o nazwie Klub (...) " w miejscowości B.. Działalność gospodarczą w tym zakresie prowadził od 2004 r. W 2009 r. osiągnął według zeznania podatkowego dochód netto w kwocie 5.458,91 zł., a zatem około 455 zł. miesięcznie (5.458,91 zł. : 12 = około 455 zł.) - karta 16 akt sprawy Sądu Rejonowego w Kłodzku sygn. III RC 208/10. W 2010 r. osiągał dochód netto w kwocie około 900 zł. miesięcznie. Bar prowadził sam, zatrudniając dorywczo pracownika. Wiosną 2010 r. doznał urazu kręgosłupa i przez okres 4 miesięcy pozostawał z tego powodu na zwolnieniu lekarskim. W tym czasie zatrudniał do prowadzenia baru pracownika. Lokal, w którym prowadził działalność gospodarczą wykupił na własność, zaciągając w 2009 r. na ten cel kredyt hipoteczny na kwotę 100.000 zł. ze spłatą w okresie 10 lat. Spłacał ten kredyt w ratach po 1.550 zł. miesięcznie. Pozostawał w związku małżeńskim z M. O., która zamieszkiwała wraz z pełnoletnimi dziećmi w Niemczech. Nie prowadził z żoną wspólnego gospodarstwa domowego, ani nie otrzymywał od niej środków utrzymania. Zamieszkiwał sam w domu jednorodzinnym będącym własnością jego i żony. Opłacał podatek od nieruchomości w kwocie 480 zł. rocznie. Dom ogrzewał olejem opałowym, którego koszt wynosił rocznie 3.000 zł. Za energię elektryczną płacił po 150 zł. co dwa miesiące, za wodę po 130 zł. co dwa miesiące. Posiadał samochód osobowy marki V. (...) rocznik 1998, przedstawiający wartość około 9.000 zł. Prócz małoletniej S. miał na utrzymaniu jeszcze jedno dziecko pochodzące ze związku konkubenckiego – syna R. G. w wieku 13 lat, na rzecz którego był obowiązany łożyć alimenty w kwocie po 380 zł. miesięcznie.

Dowód : akta Sądu Rejonowego w Kłodzku sygn. III RC 208/10

- 3 -

Obecnie powód od dnia 17 stycznia 2014 r. jest zarejestrowany w PUP w K. jako bezrobotny z prawem do zasiłku. W okresie pierwszych trzech miesięcy wysokość zasiłku wynosi 988,40 zł. miesięcznie brutto, a w następnych miesiącach 776,10 zł. miesięcznie brutto.

W dniu 1 lipca 2013 r. wyrejestrował działalność gospodarczą prowadzoną w zakresie usług gastronomicznych – Klub „ V. " w B.. W roku poprzedzającym wyrejestrowanie działalności – 2012 r. - osiągnął według zeznania podatkowego dochód brutto w kwocie 28.792,90 zł. (około 2.400 zł. brutto miesięcznie). W okresie od 9 lipca 2013 r. do chwili zarejestrowania się w PUP przebywał na zwolnieniach lekarskich z powodu choroby kręgosłupa, na którą cierpi od 2010 r. Otrzymywał z tego tytułu zasiłek chorobowy w kwocie po około 1.300 zł. miesięcznie. Budynek, w którym

prowadził działalność gospodarczą wydzierżawił za czynszem 1.400 zł. miesięcznie i dzierżawca tego lokalu również prowadzi w nim działalność w zakresie usług gastronomicznych. Powód nadal spłaca kredyt hipoteczny – obecnie w kwocie po 1.400 zł. miesięcznie. Pieniądze na pokrycie rat kredytu uzyskuje z czynszu dzierżawnego. Nadal jest żonaty, jednakże jego żona zamieszkuje na terenie Niemiec i nie pozostaje z nią we wspólnym pożyciu. Zamieszkuje sam w domu jednorodzinnym, który jest własnością jego i żony. Opłaca podatek od nieruchomości w kwocie po 500 zł. rocznie. Za energię elektryczną płaci po 120 zł. miesięcznie, za wodę po 60 zł. miesięcznie. Zrezygnował z opalania domu piecem olejowym i obecnie ogrzewa dom paląc drewnem w kominku. Na zimę zakupił 4 kubiki drewna, za które zapłacił 400 zł. Na leki wydatkuje około 50 zł. miesięcznie. Prócz małoletniej pozwanej nadal ma na utrzymaniu jeszcze jedno małoletnie dziecko pochodzące ze związku pozamałżeńskiego, na które jest obowiązany łożyć alimenty w kwocie po 380 zł. miesięcznie. Ma zadłużenie na karcie płatniczej w kwocie 3.600 zł., które spłaca po 180 zł. miesięcznie.

Dowód :

- częściowo zeznania powoda,
- wpis Centralnej Ewidencji Informacyjnej o Działalności Gospodarczej

/ k – 19 /,

- pismo Urzędu Skarbowego w K. z dnia 28.11.2013 r.

/ k – 41 /,

- zwolnienia lekarskie powoda za okres od 9.07.2013 do 16.07.2013 r.

/ k – 14 /, od 17.07.2013 r. do 21.08.2013 r. / k – 18 /, od 22.08.2013 r.

do 13.09.2013 r. / k – 13 /

- decyzja PUP w K. z dnia 20.01.2014 r. / k – 43 /
- zaświadczenie Z. I. w K. o wypłaconych powodowi zasiłkach chorobowych za okres od 9.07.2013 r. do

31.10.2013 r.

- 4 -

- umowa o kredyt inwestycyjny w kwocie 100.000 zł. zawarta między powodem a (...) SA z dnia 30.06.2009 r. / k – 4 – 11 /,
- pismo kierowane do powoda przez (...) SA z dnia 16.08.2013 r.

/ k – 12 /.

Pozwana obecnie od dnia 1.05.2013 r. jest zatrudniona na czas określony jako pomoc kuchenna w zakładzie (...) "P. Gościnne R. S. w Ł., gdzie średnio miesięcznie netto zarabia 1.186,38 zł. Innych źródeł dochodu nie posiada. Jest niezamężna

i nie żyje z nikim w konkubinacie. Prócz małoletniej S. nie ma innych osób na utrzymaniu. Mieszka z córką w domu jednorodzinnym swojego ojca, z którym nie prowadzi wspólnego gospodarstwa domowego. Roczna opłata tytułem podatku od nieruchomości wynosi 450 zł. Opłata za energię elektryczną wynosi 110 zł. miesięcznie, a za wywóz szamba 50 zł. kwartalnie. Dom opalany jest węglem. Na zimę koniecznym jest zakupienie 4 ton węgla

i dwa kubiki drewna. W tym roku koszt zakupu węgla wyniósł 3.200 zł., a koszt zakupu drewna 120 zł. Wszystkie w/w wydatki pozwana ponosi po połowie ze swoim ojcem. B. D. ma osobną kuchnię, w której używa gazu z butli. Zużywa jedną butlę miesięcznie, której cena wynosi 67 zł.

Pracuje w odległości 12 km od miejsca swojego zamieszkania i do pracy dojeżdża swoim samochodem osobowym. Koszt paliwa wynosi około 150 zł. miesięcznie. Małoletnia S. liczy obecnie 15 lat i uczęszcza do III – ciej klasy gimnazjum w Szczytnej. Do szkoły dojeżdża autobusem szkolnym, za który pozwana nie ponosi odpłatności. Jest zdrowa, dobrze rozwinięta fizycznie. Ma 171 cm wzrostu i nosi obuwie w rozmiarze nr 40. Pozwana zakupuje dla córki odzież i obuwie w rozmiarach jak dla osoby dorosłej.

Dowód :

1. zeznania pozwanej,
2. zaświadczenie o zarobkach pozwanej / k – 33 /,

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje :

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 135§ 1 kripo zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przez ustawowe określenie „możliwości zarobkowe i majątkowe” należy rozumieć nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane przez zobowiązanego, lecz te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i

fizycznych.

- 5 -

Możliwości zarobkowe zobowiązanego obejmują więc także wysokość zarobków, które zobowiązany jest w stanie uzyskać, lecz nie osiąga ich z przyczyn nie zasługujących na usprawiedliwienie. Zwłaszcza w wypadku prowadzenia przez zobowiązanego działalności gospodarczej może być zasadne ustalenie nie tylko tego, jakie dochody ów zobowiązany rzeczywiście uzyskuje, ale nadto tego, jakie dochody może i powinien on uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swych sił umysłowych i fizycznych. Czyniąc ustalenia co do możliwości zarobkowych takiego zobowiązanego należy uwzględnić zasady gospodarki wolnorynkowej. Stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 grudnia 1987 r.

Na mocy art. 138 kripo w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumie się zmniejszenie lub zwiększenie możliwości zarobkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie lub zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Podwyższenie alimentów następuje wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo zwiększyły się możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Obniżenie alimentów uzasadnia zmniejszenie się potrzeb uprawnionego lub pogorszenie sytuacji materialnej i majątkowej zobowiązanego.

Zdaniem Sądu w przedmiotowej sprawie nie nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca obniżenie renty alimentacyjnej należnej od powoda małej S. O.. Przede wszystkim zauważyć wypada, że powód zrezygnował z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, którą prowadził z powodzeniem przez okres 10 lat. Nie sposób

jednak przyjąć, iż uczynił to z przyczyn zasługujących na usprawiedliwienie. Jak wskazywał powód, motywem podjęcia takiej decyzji było to, że prowadzony przez niego bar przynosił coraz mniejsze dochody z uwagi na kryzys gospodarczy. Zeznał, iż w ostatnim okresie przed wyrejestrowaniem działalności osiągał dochody w kwocie zaledwie około 400 zł. miesięcznie. Zdaniem Sądu zeznania powoda w tym zakresie nie zasługują na wiarę. Zauważyć bowiem wypada, iż powód wydzierżawił lokal, w którym prowadził działalność osobiście, która w tym lokalu również prowadzi działalność w zakresie usług gastronomicznych i płaci powodowi czynsz dzierżawny w kwocie po 1.400 zł. miesięcznie. Oznacza to, że działalność tego typu w tej samej miejscowości i w tym samym miejscu może być zyskowna i opłacalna i niewątpliwie przynosi dochód przekraczający w znaczącym stopniu kwotę płaconego czynszu dzierżawnego. Nadto powód jeszcze przed wyrejestrowaniem działalności płacił raty kredytu hipotecznego w kwocie po 1.400 zł. miesięcznie i nie dopuścił do powstania zaległości w tym względzie.

- 6 -

Oznacza to, że w tym czasie musiał dysponować znacznie wyższymi dochodami, niż kwota 400 zł. miesięcznie, zwłaszcza że prócz spłaty kredytu pokrywał przecież zwykle koszty swojego utrzymania. Wniosek taki opiera się na zasadach logicznego rozumowania, choć Urząd Skarbowy w K. nie posiada informacji o dochodach powoda uzyskanych w 2013 r.

przed dniem 1 lipca / k – 41 /. Należy też zauważyć, iż powód w 2012 r. - a zatem roku poprzedzającym wyrejestrowanie działalności – osiągnął według zeznania podatkowego dochód brutto w kwocie 28.792,90 zł. (około 2.400 zł. brutto miesięcznie). Nie sposób więc przyjąć, iż w tak krótkim okresie mógł nastąpić tak drastyczny spadek dochodów powoda spowodowany kryzysem gospodarczym, zwłaszcza że kryzys ten trwa już od kilku lat i w ostatnim okresie nastąpiła pewna poprawa koniunktury gospodarczej. Popyt na usługi gastronomiczne nadal jest znaczny i kryzys gospodarczy tylko w nieznacznym stopniu spowodował spadek popytu w tej branży. Daje się zaobserwować, że zdecydowana większość osób prowadzących działalność gospodarczą w tym zakresie nie zrezygnowała z jej prowadzenia. O ile takie przypadki mają miejsce, to wynika to na ogół z nieudolności w prowadzeniu działalności – braku interesującej oferty usług, braku odpowiedniej promocji, niskiej jakości świadczonych usług itp. Powód argumentował nadto, że istotnym powodem wyrejestrowania działalności gospodarczej był zły stan jego zdrowia, który nie pozwala mu na podjęcie żadnej, nawet dorywczej pracy. Nie sposób podzielić tej argumentacji, skoro jak dotychczas nie został on uznany przez lekarza orzecznika za osobę niepełnosprawną, całkowicie lub choćby częściowo niezdolną do pracy. Powód nie czynił zresztą w tym kierunku żadnych starań, a po wykorzystaniu zwolnień lekarskich zarejestrował się jako bezrobotny. Okoliczność, że korzystał kilkakrotnie od

7 lipca 2013 r. ze zwolnień lekarskich w żadnym razie nie może świadczyć o jego trwałej niezdolności do pracy. Dodać należy, iż powód cierpi z powodu schorzenia kręgosłupa od 2010 r. i już wcześniej korzystał z tego powodu ze zwolnień lekarskich nawet przez kilka miesięcy. W tym czasie zatrudniał w swoim barze pracownika, co mógł zdaniem Sądu uczynić i tym razem.

Reasumując powyższe należy stwierdzić, iż powód mógłby nadal prowadzić z powodzeniem działalność gospodarczą w zakresie usług gastronomicznych i przy dołożeniu należytej staranności oraz przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki osiągać znaczące dochody – w ocenie Sądu co najmniej w granicach 2.000 – 2.500 zł. miesięcznie netto. Brak jest więc podstaw do przyjęcia, iż od czasu ustalenia alimentów w uprzedniej wysokości na rzecz małoletniej pozwanej nastąpiła zmiana stosunków, która mogłaby skutkować obniżeniem należnych jej od powoda alimentów. W szczególności nie można zasadnie przyjąć, iż nastąpiło pogorszenie się sytuacji materialnej i majątkowej zobowiązanego powoda, które byłoby wynikiem wystąpienia przyczyn zasługujących na usprawiedliwienie.

- 7 -

Nie można także zasadnie przyjąć, iż od tego czasu nastąpiło zmniejszenie się potrzeb uprawnionej małoletniej, której koszty utrzymania są znaczne w związku ze stałym rozwojem psychofizycznym, a wręcz są wyższe niż uprzednio. Nie uległa też znaczącej poprawie sytuacja materialna matki małoletniej.

Z tych względów Sąd na mocy przepisów 138 krioop oraz
art. 135 krioop orzekł jak w sentencji wyroku.